

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครู โดยรวบรวมข้อมูลจากอาจารย์ที่สอนสังคมศึกษาระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูทั้งหมด ๑๓ แห่ง เพื่อให้ได้ข้อมูลทั้งด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินงานดังนี้ คือ

๑. การศึกษาค้นคว้า

๑. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ เอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๒. สมมุติฐานในการวิจัย

ปัญหาในการดำเนินการสอนตามโปรแกรมการสอนสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี ในวิทยาลัยครูส่วนกลาง กับวิทยาลัยครูส่วนภูมิภาคไม่แตกต่างกัน

๓. เครื่องมือในการวิจัย

๑. การสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถาม ๑ ชุด สำหรับอาจารย์ผู้สอนสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี โดยอาศัยแนวทางจากการศึกษาหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรี ของสภาการฝึกหัดครู เอกสารแนะแนวหลักสูตรสังคมศึกษา ของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ หนังสือเอกสาร วารสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยนี้ แบบสอบถามประกอบด้วยคำถาม ๓ ชนิด คือ

๑) แบบเลือกตอบ (Multiple Choice)

๒) แบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)

๓) แบบปลายเปิด (Open end)

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๓ ตอนคือ

ตอนที่ ๑ สอบผู้ทั่วไป เกี่ยวกับอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา

ตอนที่ ๒ การบริหารงานของวิทยาลัย และความช่วยเหลือที่

อาจารย์ต้องการ

ตอนที่ ๓ ปัญหาในการดำเนินการสอน ซึ่งได้แก่การเตรียมการสอน

วิธีสอน การใช้รูปแบบการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล และประเมินผล และปัญหาหรืออุปสรรคในการปรับปรุงการเรียนการสอน

๒. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ซึ่งไม่ใช่กลุ่มประชากรจริง ๑๐ คน พร้อมทั้งสัมภาษณ์เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้ดีขึ้นก่อนนำไปใช้กับประชากรจริง

๔. ตัวอย่างประชากร

กลุ่มประชากรในการวิจัยนี้ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษาระดับปริญญาตรี ในปีการศึกษา ๒๕๒๑ ของวิทยาลัยครูรวม ๑๓ แห่ง คือ

๑. วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

๒. วิทยาลัยครูสวนกุหลาบ

๓. วิทยาลัยครูสงขลา

๔. วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช

๕. วิทยาลัยครูนครปฐม

๖. วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา

๗. วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาลัย

๘. วิทยาลัยครูนครสวรรค์

๙. วิทยาลัยครูเชียงใหม่

๑๐. วิทยาลัยครูอุตรธานี

๑๑. วิทยาลัยครูสกลนคร

๑๒. วิทยาลัยครูมหาสารคาม

๑๓. วิทยาลัยครูบุรีรัมย์

เนื่องจากประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้มีจำนวนน้อย จึงใช้ประชากรทั้งหมดเพื่อให้ได้ผลตามความเป็นจริง

๕. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยครูทั้ง ๑๓ แห่ง ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ โดยมีหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัยไปยังอธิการวิทยาลัยครูทั้ง ๑๓ แห่ง และอาจารย์หัวหน้าคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ในการช่วยแจกแบบสอบถามให้แก่อาจารย์ผู้สอนสังคมศึกษา ระดับปริญญาตรีพร้อมทั้งวันที่จะไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง และวันที่กำหนดให้ทางวิทยาลัยส่งกลับคืนมา โดยอำนวยความสะดวกในการส่งกลับด้วยการสอดซองปิดแสตมป์ จากนั้นถึงผู้วิจัยไปพร้อมกับแบบสอบถามด้วย ปรากฏว่าแบบสอบถามส่งไปทั้งหมด ๑๐๐ ชุด ได้คืนมา ๘๒ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐๐

๖. การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ คำตอบแต่ละรายการ แล้วนำคำตอบเหล่านั้นมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

๑. คำตอบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) นำมาคิดเป็นร้อยละ จากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แล้วนำเสนอในรูปของตารางประกอบคำอธิบาย

๒. คำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) นำมาหาค่าเฉลี่ยโดยกำหนดค่าของคะแนน (Weight) ออกเป็น ๔ ระดับ ดังนี้

มาก	มีค่าเท่ากับ	๔
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ	๓
น้อย	มีค่าเท่ากับ	๒
ไม่เคยเลย	มีค่าเท่ากับ	๑

จากการกำหนดค่าของคะแนนดังกล่าว ให้นำมาหาค่าเฉลี่ยจากสูตร

$$\bar{x} = \frac{\sum f x}{N}$$

$\bar{x}$ = ค่ามัธยฐานเลขคณิต

N = จำนวนค่าตอบทั้งหมด

f = จำนวนความถี่ของคะแนน

x = ค่าระดับคะแนน คือ ๔, ๓, ๒, ๑

หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้สูตร^๒

$$S.D = \sqrt{\frac{\sum f x^2}{N} - \left(\frac{\sum f x}{N}\right)^2}$$

S.D = ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนนำหนัก
ค่าตอบ

$\sum f x$ = ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N = จำนวนค่าตอบทั้งหมด

เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์ในส่วนกลาง กับอาจารย์ในส่วนภูมิภาค
โดยการหาค่า t - test

หาค่า t - test โดยใช้สูตร^๓

^๒ประคอง กรรณสูต, สถิติประยุกต์สำหรับครู, (พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๑๗) หน้า ๔๑

^๓ประคอง กรรณสูต, เรื่องเดิม, หน้า ๕๑

^๓Wilfrid J. Dixon, Introduction to Statistical Analysis
(New York: McGraw - Hill Book Company, 1969), P.114.

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\frac{\sigma_1^2}{N_1} + \frac{\sigma_2^2}{N_2}}}$$

$\bar{x}_1$ = ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแต่ละข้อของอาจารย์ในส่วนกลาง
 $\bar{x}_2$ = ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแต่ละข้อของอาจารย์ในส่วนภูมิภาค

N_1 = จำนวนอาจารย์ที่มีความคิดเห็นเช่นนั้นในส่วนกลาง

N_2 = จำนวนอาจารย์ที่มีความคิดเห็นเช่นนั้นในส่วนภูมิภาค

σ_1^2 = กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์ในส่วนกลาง

σ_2^2 = กำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของอาจารย์ในส่วนภูมิภาค

๓. คำตอบแบบปลายเปิด (Open - end) ซึ่งใช้ถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการสอนสังคมศึกษา นำมาเรียงลำดับความสำคัญของคำตอบ

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย